

نکات ترجمه:

فهرست

۱۱. فعل داشتن
۱۲. عدد
۱۳. اسم اشاره
۱۴. موصول
۱۵. صله، جمله وصفیه و جمله حالیه
۱۶. فعل مجهول
۱۷. فعل هست
۱۸. جملات شرطی
۱۹. کلمه فقط
۲۰. مضارع منصوب با حرف آن
۱. زمان فعل
۲. ترکیب وصفی
۳. مفرد و جمع
۴. ضمایر متصل
۵. اسم تفضیل
۶. اسم معرفه یا نکره
۷. جمله استثناء
۸. فاعل
۹. مفعول مطلق نوعی و تأکیدی
۱۰. کثیراً (مفعول مطلق)

۱. زمان فعل

۱- ماضی ساده:

۲- ماضی نقلی:

۳- ماضی بعید:

۴- ماضی استمراری:

۱- ماضی ساده : (ذهب)

← يذهبُ	مي رود	۵- مضارع:
← ليذهب	برود	۶- مضارع التزامي:
← سوف يذهبُ	خواهد رفت	۷- مستقبل:

← ذهبَ	او رفت
← قد ذهبَ	او رفته است
← كان قد ذهبَ	او رفته بود
← كان يذهبُ	او مي رفت

أنا ذهبتُ :	رفتم	انتَ ذهبتَ :	رفتني	انتَ ذهبتَ :	رفت	هي ذهبتَ :	رفت
نحنُ ذهبنا :	رفتيم	انتما ذهبتاما :	رفتيد	انتما ذهبتاما :	رفتند	هما ذهبا :	رفتند
هم ذهبا :	رفتيد	انتن ذهبتن :	رفتيد	انتن ذهبتن :	رفتند	هن ذهبن :	رفتند

۲- ماضی نقلی : (قد + ماضی)

قد قُلتَ : گفته اي (ماضی ساده) قُلتَ : گفته اي (ماضی نقلی)

نکته الف: ماضی ساده را می توان به صورت نقلی نیز ترجمه کرد ولی ماضی نقلی را نمی توان به صورت ماضی ساده ترجمه کرد.

نکته ب : {قد} قبل از مضارع به معنی گاهی است: قد يَضِّرُ : ضرر می رساند

نکته ج : خيلي مهم : حرف لم که قبل از مضارع مجزوم می آید باعث می شود فعل مضارع ، ماضی ساده منفی یا ماضی نقلی منفی ترجمه شود :

لم يَعُدْ : برنگشت، برنگشته است يَعُودُ : بر می گردد

نکته د : لما: اگر به معنای هنوز باشد مضارع را مجاز می کند، و معنای آن را نیز به ماضی منفی نقلی تبدیل می کند:

www.my-dars.ir

* ولی اگر به معنای هنگامی که باشد تأثیری در اعراب و معنای فعل ندارد: لما نَصِيلُ : هنگامی که می رسمیم

* البتہ لتا اگر قبل از فعل ماضی آمده باشد فقط معنی (هنگامی که) می دهد

۳- ماضی بعید: {كان + قد + ماضی} مانند: كنْتُ قد ذهبتُ : رفته بودم

نکته الف : حرف قد را می توان حذف کرد: كنْتُ ذهبتُ : رفته بودم

نکته ب: اگر فعلی به خبر کان (فعل اول) معطوف شود آن فعل هم ماضی بعید ترجمه می شود:

کانَ المُسْلِمُونَ قدْ تَوَصَّلُوا إِلَى هَذِهِ الْقَضِيَّةِ وَ اَكْتَشَفُوهَا : مُسْلِمَانَانْ بِهِ اِيْنَ قَضِيَّةَ دَسْتِ يَافِتَهَ بُودَنَدْ وَ آنَ رَا كَشْفَ كَرَدَهَ بُودَنَدْ.

معطوف خبر کان

نکته ج: اگر خبر کان (فعل) باشد و بلا فاصله بعد از کان باید، باید کان را مانند خبرش صرف کنیم؛ ولی اگر اسم کان بین آن ها فاصله بیاندازد کان

صرف نمی شود:

کچھ سؤال: مسلمین سمرقدن را فتح کرده بودند؟ الف) کانَ المُسْلِمُونَ قدْ فَتَحُوا سَمَرْقَدَنْ ب) المُسْلِمُونَ كَانُوا قدْ فَتَحُوا سَمَرْقَدَنْ

۴- ماضی استمراری :

در فارسی از ترکیب حرف می و بن ماضی ساخته می شود: {می + گفت}

در عربی: {کان + مضارع} کنتُ أَذَهَبْ : می رفتم

** به جرأت می توان گفت پر تکرار ترین زمان فعل در کنکور ماضی استمراری است.

۵- مضارع اخباری : (یا همان حال ساده)

باید در فارسی با حرف می ساخته شود:

کچھ سؤال: هو یدافع عن الحق؟ الف) او مدافع حق است (غلط) ب) او از حق دفاع می کند (درست)

صرف صیغه یذهب:

أنا أذهبُ : می روم	انتَ تذهبينَ : می روی	انتَ تذهبُ : می روی	انتَ تذهبُ : می روی	هي تذهبُ : می رود	هو يذهبُ : می رود
نَحْنُ نَذَهَبُ : می رویم	انْتَمَا تَذَهَبَانِ : می روید	انْتَمَا تَذَهَبَانِ : می روید	انْتَمَا تَذَهَبَانِ : می روید	هَمَا تَذَهَبَانِ : می روند	هَمَا يَذَهَبَانِ : می روند
	انْتَنَ تَذَهَبُونَ : می روید	انْتَنَ تَذَهَبُونَ : می روید	انْتَنَ تَذَهَبُونَ : می روید	هَنْ يَذَهَبُونَ : می روند	هَمْ يَذَهَبُونَ : می روند

نکته الف: برای منفی کردن مضارع از حرف لا استفاده می شود: لا یذهبُ : نمی رود

نکته ب: دو باب از ثالثی مزید (تفعل و تفاعل) همیشه تاء زائد دارند، این باعث می شود شما ماضی آن ها را اشتباهآ مضارع بدانید (تفعل و تفاعل)

کچھ سؤال: مثلاً: تَحَمَّلَ الْعَلَمَاءُ مصاعبَ كثيرة؟ الف) دانشمندان مشکلات زیادی را تحمل می کنند (غلط)

ب) دانشمندان مشکلات زیادی را تحمل کردن (درست)

۶- مضارع التزامی : مضارعی که با حرف می شروع نمی شود: مانند: بروم ، روم

*** در حالات زیر فعل، مضارع التزامی ترجمه می شود :

۱. امر یا نهی: مانند: دافعوا عن المظلوم : از مظلوم دفاع کنید.

نکته: در اکثر باب های ثالثی مزید حرکت عین الفعل در ماضی فتحه و در امر کسره است:

مثالاً: دافعوا : دفاع کردن (ماضی) دافعوا : دفاع کنید (امر)

نکته: در امر و نهی غایب و متکلم باید از لفظ باید و نباید استفاده شود: لِتَعْلَمَ : باید بدانیم لاغفل : باید عقلت کنیم

نکته: حرف جر علی و فعل یَجِبُ نیز به معنای باید هستند:

یَجِبُ علینا أَنْ نُحَفَّظَ ... : ما باید از ... محافظت کنیم

علیک التدبیر: تو باید تدبیر کنی

علیک ان تدبیر: تو باید تدبیر کنی (حرف علی وقتی معنای باید می دهد با حرف ناصبه ان قرین می شود)

۲. مضارع های منصوب با حروف ناصبه به استثناء حرف لَنْ:

آن :	که	حتی :	تا اینکه	برای - تا	کی - لَکی :	لَ :
------	----	-------	----------	-----------	-------------	------

مانند: خُلِقَ الانسان أَنْ يَعْبُدَ رَبَّهُ : انسان آفریده شد که پروردگارش را بپرستد.

نکته: خبر لیت (ای کاش) و لعل (شاید): مانند: لیته یذهب: ای کاش او برود لعلهم یتذکرون: امید است (شاید) یاد کنند

۳. در جملات شرطی: همیشه فعل شرط هرچه که باشد حتی ماضی، به صورت مضارع التزامی ترجمه می شود.(البته در حد دبیرستان اینطوریه)

ادوات شرط:	إن:	اگر	ما:	هر چه	مَهْمَا:	هر کجا	أَيْنَمَا:	هر کس	مَنْ:
------------	-----	-----	-----	-------	----------	--------	------------	-------	-------

مثلاً، فعل کان به معنای (بود) است اما در یک جمله شرطی به زمان مضارع ترجمه می شود

إن كَانَ الْإِنْسَانُ بِسِيَطِ الْيَدِ كَثُرَ رِزْقَهُ :اگر انسان بخشنده باشد روزیش افزون می شود

نکته: اما حرف شرط لو، اگر فعل شرط ماضی باشد، همان ماضی ترجمه می شود: لو کان...: اگر بود

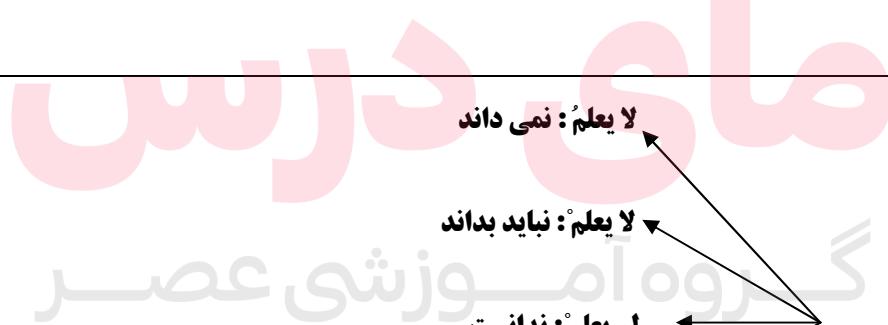
۷- آینده (مستقبل):

*** با حروف سَ یا سوف قبل از مضارع ساخته می شود: سیذهب: خواهد رفت سیذهب: خواهد شد: یذهب: می رود

نکته: لَنْ: حرف ناصبه ای است که قبل از مضارع منصوب می آید و باعث می شود فعل آینده منفی ترجمه شود:

لن یذهب: هرگز نخواهد رفت

نکته: دو کلمه معنی هرگز می دهند: لن و ابدا

نکته: اسم های منسوب {اسم هایی که یا نسبت (ی)} گرفته اند غالباً صفت هستند و در فارسی نیز با همان پسوندی ترجمه می شوند.

۲- مفاهیم قرآنی ✓

۱- مفاهیم القرآن

مانند: المفاهیم القرآنية : ** نباید این اسم ها را نکره فرض کنید.

۳. مفرد و جمع

سعی کنید زیر تمام کلمات جمع در جمله عربی خط بکشید. اگر آنها مفرد ترجمه شوند غلط رخ داده است.

کچھ سؤال: کدام ترجمه درست است؟

۱- اِنَّهُ لَمْ يَعْمَلْ بِوَعْدَهُ ← او به تعهداتش عمل نکرد

۲- لَا نَنْسَى تَضْحِيَاتَ الشَّهِيدَاءِ ← ما فداکاری شهیدان را فراموش نمی کنیم

۳- فِي أَعْمَقِ الْبَحْرِ لَانْجَدَهَا ← در اعمق دریاها آن را نمی یابیم

۴- لَا يُعْرَفُ فِي ظُلُماتِ اللَّيلِ ← در تاریکی شب او شناخته نمی شود

✓ جواب: هیچکدام درست نبود: ۱- تعهدش ، ۲- فداکاری ها ، ۳- دریا ، ۴- تاریکی ها

۴. ضمایر متصل

زیر تمام ضمایر متصل خط بکشید، و ترجمه آنها را رصد کنید ولی ضمایر منفصل اگر ترجمه نشده باشند هم مهم نیست.

نکته: اگر ضمیر متصل ترجمه نشود اشتباه رخ داده است:
لا یشغله مقامه بالدنیا: مقام او را به دنیا مشغول نمی کند
غلط

ترجمه درست: مقامش او را مشغول به دنیا نمی کند

نکته: گاهی از ضمیر مناسب استفاده نمی شود. (در تعریف ها)
او با ناراحتی نزد پدرش رفت: ذہبت الی أَبِيهِ حَزِينَةَ
غلط

حزینه و ذہبت نشان می دهند او جنس مؤنث است؛ پس باید گفته شود: ذہبت الی ابیها حزینه (یا ذہب الی ابیه حزیناً)

تو می دانی که قدرت زیاد نیست: انت تعلم انَّ قدرتک لیست کثیرَةً
غلط

تعلم: مضارع مذکور است پس باید می گفت: قدرتک

۵. اسم تفضیل

اسم تفضیل بر وزن **أَفْعَلٌ** و **فُعْلٰى** نوشته می شود و **حَتَّمًا** باید با قو و قوین ترجمه می شود.

مثالاً: أَخْطَرُ: خیلی خطرناک ، خطرناک ترین
غلط

نکته: اگر با حرم مِنْ قرین شود باید با قو ترجمه شود: اِنَّهُ أَفْضَلُ مِنَ الْآخْرِينَ: او برتر از دیگران است

نکته: اگر با تمییز قرین شود باید تمییز به صفت تفضیلی تبدیل شود. أَعْلَى درجهً ← بلند مرتبه ترین

نکته: اگر مضاف باشد باید به شکل مضاف و اگر صفت باشد دقیقاً باید صفت ترجمه شود.

أَخْطَرُ الْأَمْرَاضِ: خطرناک ترین بیماری ها

المرضُ الأَخْطَرُ: بیماری خطرناک تر
صفت صفت احتیاط بیشتر حزمًا اکثر:

۱۰. کثیراً (مفعول مطلق) = بسیار (درست) بسیاری (غلط)

اگر کثیراً در نقش مفعول مطلق آمده باشد نباید به صورت صفت ترجمه شود.

۱- نماز شب زیادی را بربا می داشتند (**غلط**)

کانو یقیمون صلاة الليل کثیراً:

۲- نماز شب را زیاد بربا می داشتند (**درست**)

۱- امروز افراد کوشای بسیاری موفق می شوند (**غلط**)

اليوم ينجح الساعون كثيراً:

۲- امروز افراد کوشای بسیار موفق می شوند (**درست**)

۱۱. فعل داشتن

فعل دارد در عربی وجود ندارد بلکه حرف جر (لـ) و ظرف (عند) اینطور ترجمه می شوند.

لَنَا دَارُ: ما يَكْ خَانَهُ دَارِيْم

عَنْدَنَا دَوَاءُ: مَا دَارَوْيَهُ دَارِيْم

لَهُ بَنْتُ: او يَكْ دَخْنَرَ دَارَد

کَانَ لِلْمُسْلِمِينَ دُورَ مَهْمَ: مُسْلِمَانَانَ نقش مهمی داشتند

كَانَ قَبْلَ اَزْ عَنْدِ يَا لـ بِيَابِدَ فعل دَاشْتَ سَاخْتَهُ مَيْ شَوَدَ.

اگر فعل **کان** قبل از **عند** یا **لـ** بباید فعل **داشت** ساخته می شود.

۱۲. عدد

عدد ۱ و ۲ همیشه صفت است بنابراین اول موصوف می آید بعد عدد.

یک: واحد، واحدة

دو: اثنان، اثنتان

یک مدرسه را ساختیم: بنَيَّنا المَدْرَسَةَ الْوَاحِدَةَ

مثل: يَكْ رُوز: يَوْمٌ وَاحِدٌ

دنیا دو روز است: الْأَنْيَا يَوْمَانِ اثْنَانِ

دو آهو شکار کردم: صِدْرُ الظَّبَابِ الْاثْنَيْنِ

نکته: عدهایی که در فارسی با پسوند **م**، **مین** می آیند در عربی نقش صفت را دارند و می توانند **ال** می گیرند. این اعداد به جز کلمه **الأول**: **يَكْ** مابقی همگی بر وزن **فاعل** نوشته می شوند.

الأول	الثانية	الثالثة	الرابعة	الخامسة	السادسة	السابعة	الثامنة	التاسعة	العاشرة	الحادي عشر	الثانى عشر	الثالثى عشر
يَكْ	دَوْم	سَوْم	چَهَارَم	پَنْجَم	شَشَم	هَفْتَم	هَشْتَم	نَهْم	دَهْم	يَازِدَهْم	دَوازِدَهْم	يَازِدَهْم

در کتاب سوم صفحه دهم برای بار نهم این مطلب را دیدم.

شاهدتُ هذا الأمر في الكتاب الثالث في الصفحة العاشرة لِلمرة التاسعة

اما عدهای اصلی

ثلاث	اربع	خمس	ست	سبع	ست	ثمانی	تسع	عشر	أحد عشر	اثنا عشر	اثنان عشر
سَه	چَهَارَ	پَنْجَ	شَشَ	هَفْتَ	هَشْتَ	نَهْ	دَهْ	يَاهَدَهْ	يَاهَدَهْم	دَوازِدَهْ	يَاهَدَهْم

نکته: این عدها هرگز **ال** و **تنوین** نمی گیرند.

نکته: معدود آنها نیز **ال** نمی گیرد.

مخالف جنس معدود

سته معلمین

شش معلم:

دو

ست معلمات

دو

سته

دو

۱۳. اسم اشاره

اولک: آنان

ذلک و تلک: آن

هؤلاء: اینان

هذا و هذه: این

نکته: اگر اسم اشاره قبل از اسم معرفه به **آل** قرار بگیرد باید مفرد ترجمه شود:

اما اگر مشارالیه (اسمی که بعد از اسم اشاره آمده) **آل** نداشته باشد اسم اشاره همان چیزی که هست، ترجمه می شود.

هذه مسائل: اینها مسائلی هستند

هؤلاء معلمون: ۱- اینها معلم هستند

۲- اینها معلماتی هستند

اجازه بدید یه جور دیگه بگم

اگه اسم اشاره با اسم **آل** دار بیاد، مجبوریم تو ترجمش بعد اون اسمه که **آل داره**، مکث کنیم مثلاً: **(هؤلاء المعلمون مثالیون)**

ترجمه غلط: اینها ، معلم های نمونه هستند

ترجمه درست: این معلم ها ، نمونه هستند

و اگه اون اسمه **آل** نداشت بعد اسم اشاره مکث کنید

هؤلاء معلمون مثالیون: این ها ، معلم های نمونه ای هستند

۲- این درخت بلند است ✓

هذه الشجرة باسقة: ۱- این درخت بلند

۱۴. موصول

نکته: موصولات غالباً که یا کسی که، چیزی که ترجمه می شوند.

رجل الذي
غلط

الرجل الذي
درست

الف) كُتُبُ التِّي أَفْتَ قَيْمَةً (غلط)
ب) الْكِتَبُ التِّي أَفْتَ قَيْمَةً (درست)

هذا المعلم الذي علّمنی: این معلمی است که به من آموخت

مثل نکره ترجمه شده

کتاب هایی که تألیف شده نفیس هستند:

۱۵. صله، جمله وصفیه و جمله حالیه

حال مفرد (اسم مشتق نکره منصوب)، بیشتر اوقات با حرف (با) ترجمه می شود.

اندفع الأبناء إلى الجبهات متوكلين على الله: فرزندان به سوی جبهه ها با توکل به خدا روانه شدند.
حال مفرد

اما اگر قرار شد از فارسی به عربی بنویسیم **حال** مفرد باید هم جنس و عدد ذوالحال (اسم معرفه ای که غالباً فاعل یا مفعول جمله) باشد.

مثالاً: معلم با علاقه به درس تدریس می کند: المعلمة تُدرِّس والعالَّدرسها.
کلمه درست ← والعة غلط

نکته: صله (موصول + فعل)

جمله وصفیه (اسم نکره + فعل)

جمله حالیه (و قد ماضی)

صله، جمله وصفیه و جمله حالیه اگر بعد از فعل ماضی بیایندر زمان خودشان ترجمه نمی شوند.

<u>ماضی مضارع</u>	<u>ماضی ماضی</u>
<u>ماضی استمراری</u>	<u>ماضی بعید یا ساده</u>
صله: <u>زرت صدیقی الذي أصيب بالمرض</u> : دوستم را که <u>دچار بیماری شده بود</u> ملاقات کردم.	ماضی بعید ماضی
حال: <u>خرج المعلم وقد أتم درسَه</u> : معلم درحالیکه درس خود را تمام کرده بود <u>(تمام کرد)</u> بیرون رفت.	ماضی بعید ماضی ساده ماضی ماضی
حال: <u>واجه الرجل صديقه يمطر</u> : مرد با دوستش برخورد کرد درحالیکه <u>باران می بارید</u> .	ماضی استمراری ماضی ماضی
وصفیه: <u>كتبت كلام عالم يتحدّث في الندوة</u> : سخن دانشمندی که در همایش <u>حرف می زد</u> را نوشت.	ماضی ماضی ماضی ماضی

۱۶. فعل مجهول

فعل مجهول باید با فعل فشد یا می شود ترجمه شود.

ساختار فعل مجهول (ماضی: فعل) و (مضارع: یفعّل)

قد أسسَ هذا البناء: ۱- این بنا را تأسیس کرده است (**غلط**) ۲- این بنا تأسیس شده است (**درست**)

لا يُقبلُ هذا الأمر: ۱- این امر را قبول نمی کند (**غلط**) ۲- این امر قبول نمی شود (**درست**)

۱۷. جملات شرطی

در ترجمه جملات شرطی ٣ مطلب مهم وجود دارد: ۱) ترجمه ادوات شرط ۲) ترجمه فعل شرط ۳) ترجمه جواب شرط

ادوات شرط: اکثرًا با حرف **هـ** ترجمه می شوند.

من اذا مهما لو ما اينما ان
هرکس هرگاه هرچه اگر هرچه هرکجا اگر

ترجمه فعل شرط: فعل شرط باید **مضارع التزامي** ترجمه شود مگر برای کلمه (**لو**)

من طلب العلي سهر الليلى: ۱- هرکس بزرگی را بخواهد شب بیداری می کشد (**درست**)

ماضی ماضی ۲- کسی که بزرگی خواست شب بیداری کشید (**غلط**)

لو كتم صادقين لهداكم الله: اگر صادق بوديد قطعاً خدا شما را هدایت می کرد.

ماضی
ماضی

جواب شرط: جواب شرط عموماً **مضارع اخباری** ترجمه می شود اما اگر جواب شرط با حرف **فـ** شروع شود همان زمانی که هست ترجمه می شود.

من يتبع القرآن فلن يضل: هرکس از قرآن پیروی کند هرگز گمراه تخواهد شد.

آینده منفي
جواب شرط

مَنْ ضَيَّعَ نِعَمَ اللَّهُ فَقَدْ كَفَرَ رَبِّهَا: هُوَ كَسْ نِعْمَتُهَا خَدَا رَا تَبَاهُ كَنْد قَطْعًا بِهِ آنَهَا كَفَرَ وَرَزِيْدَهُ اسْتَ.

۱۸. فعل هست

فعل هست در عربی وجود ندارد و برای ترجمه خبر مفرد (خبری که یک اسم باشد) استفاده می شود.

اَنَّهُ مُحَامٌ: او وکیل است هُمُ الْغَالِبُونَ: ۱- آنها پیروز هستند (دُوْسْت) ۲- آنها پیروز می شوند (غَلْطُ)

۱۹. کلمه فقط

إِنَّمَا وَ إِلَّا در جملات مفرغ فقط ترجمه می شوند.

ما جاء إِلَّا عَلَىٰ: فقط على آمد

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ أَخْوَةٌ: فقط مومنان برادر هستند.

الْبَتَهُ قَائِيدٌ نَيْزَ بِا لِفْظُ فَقَطُ مَيْ آيَدٌ: ايک نعبد: فقط تو را می پرستیم

گاهی نیز خود کلمه فقط در عربی به کار می رود.

۲۰. مضارع منصوب با أن

مضارعی که با حرف **أن** منصوب شده است را می توان به صورت مصدر ترجمه کرد.

أَحَبُّ أَنْ أَدْرِسَ: دوست دارم که درس بخوانم ، درس خواندن را دوست دارم.

مصدر

۲۱. ترجمه بعضی از حروف و اسامی

شاید:	لَعْلَ، رَبَّا	آنکاه:	حَيْنَنْدِ	گاهی:	قد	به ندرت:	قَلَمَا	هر گز:	ابدًا	لَأَنَّ:	زِيْرَا	سرانجام، بالآخره:	أَخِيرًا
معمولًا:	عَادَةً	حتی اگر:	وَ إِنْ	کاش:	لَيْت	امیدوارم:	أَرْجُو	ناگهان:	فجَاهَةً	چه بسا:	رُبَّ، عَسِي		
ناچار:	لَابَدَ	همیشه:	دَائِمًا	پایانی:	آخِرٍ	امید است:	عَسِي	دیگری:	غَيْرُ، آخَرُ، أُخْرَى، سَائِرُ	در آن هنگام:	عَنْدَنْدِ		
یا: أَمْ، أَوْ	مثل: امروز یا فردا: الْيَوْمَ أَمْ غَدَأ	هنگامی که: اذا، حين، لَمَّا، عندما، بينما	مانند: تو مثل دریابی: انتَ كَبِرٌ	مانند: ک، کَانَ	مثل: ک، کَانَ								
همه: جمیع. «کل + اسم جمع» مانند: کل الايام: همه روزها	هر: کل + اسم مفرد مانند: کل یوم: هرروزی	بعضی: بعض «من+اسم» مانند: مِنَ الْعُلَمَاءِ: برخی از دانشمندان											
هناک + اسم = آنجا	هناک + اسم = وجود دارد												

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir